

سخن
ایمان
و
توکل

www.ketab.ir

محمد حسین فلاح زاده

سرشناسه: فلاح زاده، محمد حسین، ۱۳۳۸ -

Falahzadeh, Mohammad Hosein, 1959-

عنوان و نام پدیدآور: احکام دین سطح ۱/تالیف محمد حسین فلاح زاده.

مشخصات نشر: تهران: سازمان تبلیغات اسلامی،

شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۱۰۱ ص: ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۹۵۷-۷

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۹۵۸-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: چاپ بیست و پنجم.

موضوع: فقه جعفری -- قرن ۱۴

Islamic law, Ja'fari -- 20th century

فقه جعفری -- قرن ۱۴ -- پرسش ها و پاسخ ها

Islamic law, Ja'fari -- 20th century -- Questions and answers

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی. شرکت چاپ و نشر بین الملل

رده بندی کنگره: BP1۸۳/۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۴۴

شماره کتاب شناسی ملی: ۹۰۶۵۳۴۷

عنوان: احکام دین سطح ۱

تالیف: محمد حسین فلاح زاده

ناظر علمی: علی اکبر حاجی عبدالقفار

صفحه آرا: سید احسان عابدی

طراح جلد: محمد عباس زاده

نوبت چاپ: بیست و ششم. زمستان ۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۹۵۸-۴

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۹۵۷-۷

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نوین

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

دفتر مرکزی: تهران، میدان استقلال، سعدی جنوبی، پلاک ۲، طبقه سوم

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۲۲۹۵۹ • شماره: ۰۲۱-۳۳۱۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی: میدان فلسطین، ضلع شمال شرق، پلاک ۵ و ۴

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۱۹۸۰ • شماره: ۸۸۹۰۳۸۴۳

مرکز پخش قم: بلوار نیایش، جنب مصلی قدس

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۳۶۹

Email: Shchaponashr@gmail.com

nashrebeynolmelal.ir

همه حقوق محفوظ است.

احکام دین ۱

۱۰۳۶۱۲۱

ریال ۷۰۰.۰۰۰

فهرست

سخن پژوهشکده ۱۱

مقدمه ۱۵

درس ۱ آشنایی با احکام ۱۹

در احکام دین از کدام مجتهد پیروی کنیم؟ ۲۰

رساله احکام ۲۱

احکام پنج‌گانه ۲۱

چگونه از بخوانیم؟ ۲۳

درس ۲ نماز ۲۳

نمازهای واجب دو دسته است: ۲۴

نمازهای هر روزه ۲۴

نمازهای غیر همیشگی ۲۴

وقت نمازهای پنج‌گانه ۲۵

نماز صبح ۲۶

نماز ظهر و عصر ۲۶

نماز مغرب و عشا ۲۶

وضو ۲۹

درس ۳ آمادگی برای نماز ۲۹

چگونه وضو بگیریم؟ ۳۰

۳۰..... احکام وضو

۳۳..... وضوی جیره‌ای درس ۲

۳۴..... غسل

۳۵..... غسل ترتیبی

۳۵..... غسل ارتعاسی

۳۷..... تیمم درس ۵

۳۸..... لباس نمازگزار

۴۱..... نمازگزارها درس ۱

۴۲..... آفتاب

۴۲..... زمین

۴۲..... مکان نمازگزار

۴۳..... احکام مسجد

۴۵..... قبله درس ۷

۴۶..... اذان

۴۶..... اقامه

۴۹..... تکبیرة الإحرام

۴۹..... شروع نماز درس ۸

۵۰	قرائت
۵۱	رکوع
۵۱	سجده
۵۲	سجده دوم
۵۳	قنوت

۵۳	درس ۹ رکعت دوم نماز
۵۴	تشهد
۵۴	سلام
۵۴	رکعت
۵۵	رکعت چهارم

۵۷	درس ۱۰ خلاصه نماز
۵۸	احکام نماز
۵۹	برخی از مستحبات نماز
۶۰	تعقیب نماز

۶۳	درس ۱۱ ترجمه نماز
----	-------------------

۶۷	درس ۱۲ نماز جماعت
۶۸	احکام نماز جماعت
۶۹	نماز جمعه

۷۰..... احکام نماز جمعه

۷۳..... نماز مسافر..... درس ۱۳

۷۴..... در این مکان ها نماز تمام است

۷۵..... نماز آیات

۷۵..... چگونگی نماز آیات

۷۶..... رکعت اول

۷۶..... رکعت دوم

۷۷..... روزه..... درس ۱۴

۷۸..... چگونگی روزه؟

۷۹..... روزه مسافر

۸۱..... خمس

۸۱..... خمس و زکات..... درس ۱۵

۸۲..... مصرف خمس

۸۲..... زکات

۸۴..... مصرف زکات

۸۵..... حج..... درس ۱۶

۸۶..... جهاد

۸۶..... امر به معروف و نهی از منکر

دربس ۱۷ احکام غذا خوردن ۸۹

آداب غذا خوردن ۹۰

احکام سلام کردن ۹۰

محرم و نامحرم ۹۳

دربس ۱۸ احکام نگاه کردن ۹۳

نگاه به دیگران ۹۵

ازدواج ۹۶

دربس ۱۹ خوردن و آشامیدن ۹۷

اجاره ۹۸

قرض ۹۹

اقسام قرض ۱۰۰

احکام قرض ۱۰۰

غصب ۱۰۳

غیبت ۱۰۳

دربس ۲۰ حکام برخی از گناهان ۱۰۳

دروغ ۱۰۴

رشوه ۱۰۴

قمار ۱۰۴

تخلف از مقررات دولت اسلامی ۱۰۵

تدوین «متون آموزشی» یکی از گام‌های لازم و مفید جهت انتقال دانش و معارف الهی و بشری به نسل جدید است. قبل از شروع هر گونه فعالیت تبلیغی و آموزشی، آماده‌سازی متون آموزشی و کمک‌آموزشی و تبلیغی ضرورت دارد. متن آموزشی تنها کمکی است به آموزش بینندگان و هم‌یار و یاور آموزش دهندگان است. به همین جهت نهادهای آموزشی در رشته‌های گوناگون فنی، هنری و علمی، هرکدام در قالب کارخویش، با آماده‌سازی سرفصل‌ها و متون و برنامه‌ریزی درسی و زمان‌بندی مواد آموزشی، کار انتقال دانش و هنر را آسان می‌کنند و استادان و شاگردان را در فراگیری و آموزش یاری می‌کنند.

اینک پژوهشکده باقرالعلوم، با الطاف الهی، یک مرکز پژوهشی و اطلاع‌رسانی در حوزه علوم و معارف اسلامی است و از سال‌ها قبل در اندیشه تهیه و تدوین متون آموزشی در موضوع معارف اسلامی بود. در گام‌های نخستین برای هریک از موضوع‌های اخلاق، عقاید، احکام و تاریخ اسلام در سه سطح دانش‌آموزی، دانشجویی و استادی، متون و کتاب‌هایی را شناسایی کرد و طی بخشنامه‌ای به دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی در سال‌های (۱۳۶۶) و (۱۳۶۷ ش) ابلاغ شد. شناسایی بهترین متون

موجود، کاری در حد کمک‌های اولیه و تأمین فوریت‌های آموزشی بود که هیچ‌گاه کمبود متون آموزشی در زمینه‌های معارف دینی را برطرف نکرد. این پژوهشکده در سال (۱۳۴۷)، دو کتاب راهنمای مربیان و مبلغان را فراهم کرد که با استقبال خوبی هم مواجه شد. این دو کتاب، متناسب با دوره‌های کوتاه‌مدت طرح هجرت برای استادان و مربیان دینی دوره ابتدایی و راهنمایی توسط این بود؛ البته مسئولیت دست‌اندرکاران فرهنگی، از جمله این پژوهشکده سنگین‌تر شد و سرانجام پیشنهادهای مکرر مربیان، استادان و مبلغان بزرگوار و مسئولان برخی نهادهای تربیتی و آموزشی، بار دیگر دوستان همکار را به تلاش و تکاپو واداشت و مسئله تدوین متون آموزشی را در زمینه‌های گوناگون و سطوح مختلف گروه‌های اجتماعی در اولویت قرار داد و بدین گونه مجموعه کتب درسی پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام تدوین شد. آنچه تاکنون مجموعه کتب آموزشی در پژوهشکده باقرالعلوم علیه السلام آماده و چاپ شده به شرح زیر است:

۱. متن آموزشی احکام سطح یک و دو، تألیف حجت‌الاسلام

والمسلمین جناب آقای محمد حسین فاضل‌زاده.

۲. راهنمای مبلغان و مربیان (در دو سطح ابتدایی و راهنمایی)؛ تألیف

آقایان محمد ایوب کاظمی و عباس عبیری.

۳. متن آموزشی اخلاق سطح یک و دو، تألیف حجت‌الاسلام

والمسلمین جناب آقای محمود مهدی‌پور.

علاوه بر کتب فوق متن آموزشی عقاید اسلامی سطح یک نیز آماده چاپ است. اینک متون آموزشی سطح یک و دو احکام با ویرایش جدید و

۱. از کتب آموزش عقاید استاد آیت‌الله مصباح یزدی، که توسط سازمان تبلیغات اسلامی چاپ و منتشر شد و می‌توان از آن برای سطوح دیگر استفاده کرد.

اضافات و سطح سه آن نیز اخیر آماده شده است که در سه دفتر تقدیم
علاقه‌مندان می‌شود.

امید است این حرکت فرهنگی تداوم یابد و کتب مناسب آموزشی
در زمینه‌های مختلف علوم و معارف اسلامی به‌ویژه قرآن، تاریخ و سیره
معصومین علیهم‌السلام برای سطوح مختلف نگاشته شود و فرهنگ و احکام اسلام
در اختیارات اسلامی قرار گیرد. ان شاء الله

پژوهشکده باقرالعلوم

www.ketab.ir

بخش مهمی از معارف دینی، قوانین رفتاری و احکام عملی است که وظیفه انسان را نسبت به فعالیت‌های فردی و اجتماعی وی مشخص می‌کند. از صدر اسلام تا کنون، انبیا، شایخانی و عالمان مذهبی به این بخش از معارف اسلامی توجه کرده‌اند و در شناخت و تدوین و تبیین و نشر آن اهتمام ویژه داشته‌اند و تلاش‌های بسیاری بعمل آورده‌اند و آثار ارزشمندی نیز از خود به یادگار گذاشته‌اند که همواره در دسترس دانشمندان، راهنمای مؤمنان بوده است و آنان را به زندگی شرافتمندانه و فردای سعادت هدایت کرده است. بخش وسیعی از اندوخته‌های کتابخانه‌های جهان، به ویژه کشورهای اسلامی، کتاب‌های فقهی و آثار قلمی فقهای بزرگوار است که از مفاخر علمی مسلمانان به شمار می‌رود.

بی‌شک، در عصر حاضر که عصر ارتباطات و اطلاع‌رسانی عمومی و همگانی است، ضرورت بازنگری شیوه‌های تبلیغ، اجتناب ناپذیر است و این امر باید همگام با زمان و نیازهای نوین رشد کند و فعال شود. در حوزه کشف و شناخت فروع فقهی و مسائل احکام، تلاش پیگیر عالمان دینی، روز به روز قوی‌تر و دقیق‌تر صورت می‌گیرد. این سرعت و دقت و قوت، باید در بخش آگاه‌سازی اقشار مختلف افراد جامعه نیز تحقق یابد. در این

راستا، اقدام‌ها و کارهای درخور توجه نیز انجام شده است؛ ولی باید اعتراف کرد که هرگز کافی نبوده است و نیاز جامعه را به‌طور کامل برطرف نکرده است. یک دوره کامل مسائل فقهی مورد نیاز، در سه سطح مطرح شده است، که هر یک از آنها از نظر انتخاب مسائل و تعداد آنها و قلم‌نگارشی و حجم دروس و کتاب باهم متفاوت است و هر کدام مکمل دیگری است و برای سه دوره مختلف آموزشی تهیه شده است و چند سال پیش به دنبال درخواست و اصرار مسئولان امور تربیتی زندان‌های کشور برای آموزش افراد زندانی نگاشته شد و دفتر اول و دوم آن چند مرتبه توسط سازمان زندان‌ها چاپ و منتشر شد و این بار با تغییر و اضافات و بازنگری مجدد در سه مجلد به علاقه‌مندان تقدیم می‌شود.

در پایان، یادآوری چند نکته را ضروری می‌دانیم:

۱. در انتخاب مسائل این مجموعه، بیشتر از مسائلی استفاده شده است که مورد اتفاق فتاوی مراجع بزرگ تقلید بوده است؛ ولی متن‌ها نوشته شده، مطابق با فتاوی فقهی بنیانگذار جمهوری اسلامی (امام خمینی (قدس سره) است. همچنین در مسائلی که فتاوی رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با فتاوی امام خمینی تفاوت داشت و ما به آنها دسترسی داشتیم، بر آن افزودیم. در ویراست جدید کتاب فتاوی آیت‌الله خامنه‌ای به‌روز شده و همچنین فتاوی آیت‌الله سیستانی نیز اضافه گردیده است.

۲. در دفتر اول-تفاوت‌چندانی یافت نمی‌شود؛ ولی در دفتر دوم و سوم-مواردی که نظر مراجع بزرگ تقلید باهم تفاوت دارد و اثر عملی نیز دارد؛ در صورتی که خوانندگان این کتاب مقلد

سایر مراجع بزرگ تقلید هستند باید به رساله توضیح المسائل مرجع تقلید خودشان مراجعه کنند و اگر تفاوتی یافتند، مطابق فتوای مرجع تقلید خود عمل کنند.

۳. این سه کتاب به ترتیب برای افراد ذیل نگاشته شده است:
دفتر اول، برای افرادی است که با مسائل فقهی آشنایی چندانی ندارند و از نظر علمی در سطح ابتدایی و اوایل راهنمایی هستند.

دفتر دوم، برای کسانی است که آشنایی اجمالی در حد کتاب اول دارند، و کتاب اول را درس گرفته یا امتحان داده‌اند و از نظر علمی در سطح سوم راهنمایی و دبیرستان هستند.

کتاب سوم، برای افرادی نگاشته شده است که این دو سطح را گذرانده‌اند یا آگاهی دارند و از نظر علمی نیز از دو سطح اول بالاتر هستند.

۴. مایه سپاس است که ما را از نظرهای تکمیلی و اصلاحی خود بهره‌مند فرمایید.

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

پاییز ۱۳۸۲ هـ. ش.

حوزه علمیه قم - محمد حسین فلاح زاده